

Opis przyjętych wartości do zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Udanin na lata 2022-2039

1. Założenia wstępne

Objaśnienia przyjętych wartości do zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Udanin na lata 2022-2039

Zmiana Wieloletniej prognozy finansowej Gminy Udanin przygotowana została na lata 2022 – 2039. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 ust. 2 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2017, poz. 2077 z późn. zm. dalej zwaną Ustawą). Z brzmienia przepisu wynika, że prognozę należy sporządzić na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Zmiany WPF Gminy została przygotowana na lata 2022-2039. Długość okresu objętego prognozą wynika z ustawy o finansach publicznych – art.227. Z przepisu wynika, iż prognozę kwoty długu, będącą elementem WPF należy sporządzić na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. Ostatnia planowana spłata zobowiązań Gminy przypada na rok 2039.

Wartości ujęte w WPF są zgodne z budżetem na rok 2022.

Czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do wartości faktycznie uzyskanych. Zwracając uwagę na kroczący charakter prognozy, która corocznie będzie nowelizowana przyjęto następujące założenia:

- dla roku 2021 przyjęto wartości wynikające z uchwały budżetowej, pozwalające na realizację przyjętych przedsięwzięć;
- dla lat 2022 - 2039 przyjęto sposób prognozowania, poprzez indeksację o wskaźniki makroekonomiczne oraz korekty merytoryczne;

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych gminy. Nieprzewidywalność cykli gospodarczych nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności dla prognoz długookresowych. Ponadto brak stabilnego odniesienia dla długofalowej polityki finansowej samorządu oraz znaczna zmienność budżetów gmin w ciągu ostatnich dziesięciu lat wymuszają określenie granicy rozwoju samorządu terytorialnego.

Przy opracowaniu prognozy wykorzystano założenia makroekonomiczne; produkt krajowy brutto - PKB oraz wskaźnik inflacji. Na ich podstawie oszacowano wartość dochodów i wydatków, co dzięki obliczeniom pozwoli realizować politykę finansową jednostki. Od roku 2028-2039 przyjęto przybliżone wartości dochodów i wydatków ze względu na istotne ryzyko odległego okresu prognozowania.

Prognoza dochodów

Dochody bieżące

Kwota dochodów bieżących zgodna jest z planowanymi dochodami budżetu 2022 ujętym w projekcie uchwały budżetowej.

Wprowadzone zmiany: pozostałe dochody bieżące w roku 2022 zaplanowano na poziomie 14.210.036,55 zł, ale w niniejszej zmianie skorygowano do wartości 12.084.578,55 zł, w tym skorygowano wpływy z tytułu podatku od nieruchomości o kwotę (-) 2.125.458,00 zł do

kwoty 3.983.300,45 zł, w którym ujęto deklarację podatkowa złożoną w styczniu br. dotyczącą wpływu z elektrowni wiatrowych w wysokości 1.874.542,86 zł.

W dochodach bieżących wykorzystano historyczne materiały źródłowe jakim były sprawozdania z wykonania budżetów i sprawozdania Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych.

Dane prezentuje poniższa tabela.

Lp	Wyszczególnienie	Wykonanie 2017r	Wykonanie 2018r	% (kol.4:3)	Wykonanie roku 2019	wykonanie w 2020r	% (kol. 7:6)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Ogółem dochody tego:	19.785.734,00	22.262.716,61	112,60	25.140.945,70	33.249.217,80	133,00
2	Dochody bieżące z tego :	19.527.093,00	21.722.064,00	111,30	23.606.230,20	26.587.686,29	113,00
3	Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	2.387.253,00	2.793.111,00	117,00	3.082.836,00	3.039.880,00	99,00
4	Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	108.043,85	63.772,39	59,10	73.223,25	104.219,62	143,00
5	Podatek rolny	1.852.700,52	1.853.436,33	97,00	1.763.871,59	2.022.180,10	115,00
6	Podatek od nieruchomości	1.591.885,64	1.584.639,44	100,10	1.745.486,12	1.747.872,57	101,00
7	Podatek leśny	17.210,31	17.978,15	104,50	17.297,20	17.209,21	99,60
8	Podatek od środków transportowych	123.886,18	118.316,44	95,50	98.935,67	101.432,00	102,60
9	Podatek dochodowy od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	14.558,51	15.062,66	103,50	15.252,87	15.709,50	103,00
10	Podatek od czynności cywilnoprawnych	122.976,42	96.338,20	78,40	131.784,31	111.252,00	84,50
11	Wpływy z opłaty skarbowej	18.313,00	18.100,00	98,90	20.048,64	17.273,42	86,20
12	Subwencja ogólna	4.642.395,00	6.034.816,00	130,00	6.202.101,00	6.387.906,00	103,00

Lp	Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie 2021r	% (kol.9:7)				
1	2	9	10				
1	Ogółem dochody tego:	33.133.288,69	99,70				
2	Dochody bieżące z tego :	29.205.934,81	109,90				
3	Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	3.034.055,00	99,80				
4	Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	150.000,00	144,00				
5	Podatek rolny	2.349.790,00	116,20				
6	Podatek od nieruchomości	3.281.012,00	187,80				
7	Podatek leśny	17.000,00	98,80				
8	Podatek od środków transportowych	126.300,00	124,60				
9	Podatek dochodowy od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	12.000,00	76,40				
10	Podatek od czynności cywilnoprawnych	79.000,00	71,00				
11	Wpływy z opłaty	18.000,00	104,20				

	skarbowej					
12	Subwencja ogólna	6.607.293,00	103,50			

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na kategorie:

- Dochody ze sprzedaży majątku w 2018 roku zostały zrealizowane na łączną kwotę około 88.693,06 zł.

W 2018 roku dochody majątkowe stanowiły 703.711,43 zł, co stanowi 3,20% dochodów ogółem.

Dochody ze sprzedaży majątku w 2019 roku zostały zrealizowane na łączną kwotę 137.050,05 zł.

W 2019 roku dochody majątkowe zrealizowane w kwocie 1.534.715,50 zł, co stanowiło 6,10% dochodów ogółem.

W 2020 roku dochody majątkowe stanowią 7,40% dochodów ogółem. W roku 2020 dochody ze sprzedaży majątku wykonano w wysokości 638.452,08 zł przy zakładanym planie 645.000,00 zł.

W roku 2021 zrealizowano na kwotę 1.077.595,10 zł, przy zakładanym planie 1.013.000,00 zł.

Obecnie w dalszym ciągu bardzo mocno promuje się sprzedaż nieruchomości gminnych - działek budowlanych, mieszkań socjalnych, gruntów rolnych.

W roku 2022 planuje się otrzymać kwotę 1.500.000,00 zł

W roku 2021-2022 w dalszym ciągu realizuje się prace i dokonuje się zmian w planie zagospodarowania przestrzennego przekształcając sposób użytkowania nieruchomości, jako tereny inwestycyjne.

Uważam, że w Wieloletniej Prognozie Finansowej ujęte wielkości dochodów ze sprzedaży mienia są uprawdopodobnione.

W latach 2021-2039 dochody majątkowe, tj. dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na w całym okresie prognozy, zakładając większe zainteresowanie rozwojem budownictwa jednorodzinnego.

W roku 2021 zrealizowano dochody majątkowe w wysokości 6.052.354,46 zł, w tym dochody ze sprzedaży majątku 1.077.595,10 zł.

Uzyskane w powyższy sposób wartości dochodów bieżących i majątkowych zsumowano w pozycji dochodów ogółem.

W roku 2022 zaplanowano dochody majątkowe w wysokości 8.770.900,00 zł, w tym dochody ze sprzedaży majątku 1.500.000,00 zł.

Wzrost dochodów jest spowodowany zmienionym podejściem do wykonywania zadań, głównie zadań własnych gminy.

Wójt Gminy przyjął za główny priorytet - realizowanie zadań w taki sposób, aby można było uzyskać dofinansowanie z innych budżetów np. budżetu państwa, środków UE.

Na obecną chwilę takie podejście, przynosi efekty z dodatkowo pozyskiwanych dochodów.

W roku 2022 dochody bieżące planuje się w wielkości 36.869.359,23 zł.

Dochody o charakterze majątkowym prognozowano tylko do terminów, które umożliwiły racjonalne przewidzenie kształtowania się wpływów z tych kategorii. Po stronie dotacji na inwestycje uwzględniono spodziewane współfinansowanie inwestycji ze środków unijnych oraz budżetu państwa.

Na kolejne lata przyjęto wielkości sprzedaży majątku na podstawie danych uzyskanych z

referatu geodezji i gospodarki mieniem gminnym.

Uzyskane w powyższy sposób wartości dochodów zsumowano w kategorii dochodów bieżących i majątkowych a następnie dochodów ogółem. Zestawienie ogólnych kwot przedstawiono w załączniku Nr 1.

2. Prognoza wydatków

Podobnie jak dochody, wydatki podzielono przy prognozowaniu na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych. Wydatki bieżące dodatkowo podzielone zostały na wynagrodzenia i składki od nich naliczane, uwzględniając nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne, wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST ujętych w rozdziałach 75022, 75023, przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 4 uofp (wydatki bieżące), pozostałe wydatki bieżące.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2022 przyjęto uchwałę budżetową na 2022 rok ze zmianami.

Od roku 2022 do roku 2039, ze względu na odległy okres prognozy i zmienność systemu ekonomiczno – gospodarczego, przyjęto stały wskaźnik wzrostu wydatków bieżących od 1,7%-2%. Wszystkie wskaźniki zostały przedstawione w takich parametrach, aby zachowana została relacja dochody bieżące $\geq$ wydatki bieżące.

Wysokość wydatków dla roku 2022 według aktualnych wartości w planie wynosi 46.388.754,69 zł., wydatków bieżących wynosi 24.661.899,09 zł.

Na powyższą wartość wpływ mają środki otrzymane z Rządowego Programu Inwestycji lokalnych, Gmina Udanin otrzymała w roku 2020 oraz w 2021. Środki te przeznaczyła na inwestycje.

Należy cały czas mieć na uwadze reguły, które muszą być zachowane. Należy sprostać bardzo trudnemu zadaniu wynikającemu z art. 242 uofp utrzymać, doprowadzić do sytuacji nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącym (różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi wyniosła, natomiast bilansowanie budżetu wg zasady „dochody bieżące- wydatki bieżące + nadwyżka i wolne środki wynosi.

W zmianach wypracowaną kwotę nadwyżki operacyjnej (tj. 5.562.918,14zł) została zmniejszona do kwoty 3.436.560,14 zł.

Różnica między dochodami majątkowymi i wydatkami majątkowymi na początek roku (-12.773.864,60 zł) została zmieniona do kwoty (-) 12.955.955,60 zł. Wynika, z tego, że dochody bieżące przeznaczane są na działania inwestycyjne .

W roku 2022 planuje się utworzenie między innymi Klubu SENIORA.

Planując poziom wydatków bieżących na lata 2022 i lata następne kierowano się koniecznością zabezpieczenia podstawowych wydatków niezbędnych do funkcjonowania jednostek, a jednocześnie utrzymano takie wartości wydatków bieżących, które pozwolą na zachowanie wymogów art.242 uofp.

W 2022 - w ramach wydatków bieżących zabezpieczono przede wszystkim niezbędne środki związane z funkcjonowaniem urzędu oraz jednostek organizacyjnych, tzn. zaplanowano środki na wynagrodzenie wraz z pochodnymi oraz niezbędne środki na realizację zadań statutowych. Zakłada się przyznanie podwyżek dla pracowników jednostek w roku 2022. Jednak w miarę pozyskiwania funduszy-dotacji zewnętrznych dokonywać się będzie uzupełnienie brakujących środków na zadania bieżące. Ponadto po zamknięciu i rozliczeniu roku budżetowego 2021, zostanie obliczona kwota – wolnych środków, będzie mogła być

zaplanowana zgodnie z potrzebami. Stąd wielkość wydatków bieżących w WPF na 2022 rok jest niższa niż w roku 2021. Ponadto informuję, że zaczynają wpływać rozliczenia - dofinansowanie inwestycji zrealizowanych w roku 2021.

Zabezpieczono wymagane środki na świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki bieżące realizowane w formie dotacji na zadania w zakresie oświaty i wychowania, kultury i dziedzictwa narodowego oraz kultury i sportu.

Plan wydatków bieżących w roku 2022 - w założeniach przyjęto podwyżki dla pracowników, oraz dla nauczycieli, jednocześnie w planie na 2022 ujęto wzrost wynagrodzenia minimalnego do kwoty 3.010,00 zł oraz nie wliczaniem dodatku stażowego do minimalnego wynagrodzenia, wzrost ryczałtów nocnych dla dwóch dozorców oczyszczalni ścieków na cały rok. Zaplanowano wypłatę nagród jubileuszowych jak i odpraw emerytalnych, nie uwzględniono oraz nie przewidziano zastępstw. Prognoza na 2022 zakłada, że na miejsce osób, które odeszły na emerytury w roku 2021 zatrudnione będą osoby na niższych stawkach, przez najbliższy czas po zatrudnieniu nie będą wypłacane im nagrody jubileuszowe, które w latach ubiegłych i w 2021 były znacznym obciążeniem dla budżetu, gdyż stanowiły one jubileusze z tytułu 25, 30, 35 a nawet 40-lecia pracy.

Pozostałe wydatki bieżące wnikliwie przeanalizowano i ograniczono nadmierne wydatki na zakupy materiałów i wyposażenia, zaplanowane remonty, przeanalizowano wydatki w zakresie zakupu usług pozostałych i szkoleń (Gmina przystąpiła do programu z Urzędem Pracy, gdzie szkolenia są dofinansowane do wysokości 80% kosztów).

Wydatki na obsługę długu – odsetki zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych.

Planuje się zaciągnąć kredyt na budowę CUSZ.

Wydatki związane z obsługą zadłużenia zostały wyliczone zgodnie z harmonogramem spłaty zobowiązań już zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia. Pierwotnie na rok 2022 zaplanowano zaciągnąć kredyt w kwocie 3.203.135,00 zł, który ulega zmianie ze względu na korektę planu podatku od nieruchomości do kwoty 5.511.584,00 zł.

Na lata 2024-2039 zaprojektowano budżet nadwyżkowy .

W wyniku wprowadzonych autopoprawek realizacji założeń budżetu pro inwestycyjnego ustala się budżet, wynik budżetu - deficytu w kwocie "-9.519.395,46 zł" poprzez wprowadzenie zadań realizowanych z wolnych środków pochodzących z lat ubiegłych i środków, o których mowa w art.217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.

Stąd przychody ustalono na kwotę 10.394.455,46 zł., w tym 5.511.584,00 zł – kredyty oraz 4.882.871,46 zł wolne środki z lat ubiegłych.

Od roku 2022 przy prognozowaniu wysokości wydatków przyjęto założenie konieczności spełnienia wymogów ustawowych dotyczących nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi i wskaźników zadłużenia oraz zabezpieczenia środków na realizację ustawowych zadań własnych.

Wieloletnia prognoza finansowa zabezpiecza niezbędne wydatki bieżące, wydatki majątkowe na przedsięwzięcia przewidziane w załączniku Nr 2.

W procesie prognozowania wydatków posłużono się m.in. wskaźnikiem inflacji, a także trendem kształtowania się wydatków w przeszłości. Na potrzeby prognozy przeanalizowano

wykonanie w latach 2016-2018, ponadto uwzględnione zostały wszelkie informacje wpływające na wielkość wydatków w celu prawidłowej realizacji zadań publicznych.

Mając na uwadze sytuację społeczno-gospodarczą, a także czynniki zewnętrzne związane z sytuacją finansową jst (m.in. niska samodzielność finansowa, wzrost zakresu realizowanych zadań) przyjęto wykazany wariant prognozowania, który jest kontynuowany.

W ramach przedsięwzięć wykazanych w Załączniku nr 2 do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wykazano kwoty wynikające z zawartych już umów jak i te, które są planowane do realizacji w kolejnych latach.

Lp	Wyszczególnienie	Wykonanie 2016r	Wykonanie 2017r	% 4:3	Wykonanie roku 2018	Wykonanie roku 2019r	% 7:6
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Wydatki ogółem :	19.476.953,00	19.919.477,03	102,2	22.149.797,79	26.205.646,56	118,0
2	Wydatki bieżące	17.492.951,72	18.550.928,92	106,00	19.912.373,20	22.320.156,18	112,0
3	Wydatki majątkowe	1.984.001,28	1.368.548,11	68,9	2.237.424,59	3.885.490,38	173,60
Wybrane kategorie wydatków							
4	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	6.725.319,71	7.077.182,18	105,00	7.616.990,11	8.390.836,00	110,10
5	Obsługa długu	310.000,00	309.677,03	99,8	322.000,00	335.000,00	104,0
6	Wydatki bieżące bez odsetek	17.182.951,72	18.241.251,89	106,1	19.590.373,20	21.985.156,18	112,3

Lp	Wyszczególnienie	Wielkości prognozowane							
		2020r	% 9:7	2021r	% 11:9	2022 r	% 13:11	2023r	% 15:13
1	2	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Wydatki ogółem :	26.911.998,78	102,70	35.520.621,13	132,0	46.388.754,69	128,00	36.198.348,67	74,00
2	Wydatki bieżące	23.848.454,38	106,90	26.141.176,11	109,70	24.661.899,09	92,00	25.389.424	107,00
3	Wydatki majątkowe	3.027.544,40	78,00	9.379.445,02	309,8	21.726.855,60	230,0	11.114.545,00	38,00
Wybrane kategorie wydatków									
4	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	9.217.165,49	109,9	9.873.187,62	107,20	11.225.105,15	113,00	11.114.545,0	101,00
5	Obsługa długu	289.460,08	86,40	350.000	121,00	380.000	109,00	400.000	106,00
6	Wydatki bieżące bez odsetek	23.558.994,30	107,20	24.985.800,90	106,10	24.281.899,09	95,00	24.989.24,00	94,00

Lp	Wyszczególnienie	Wielkości prognozowane							
		2024r	% 17:15	2025r	% 19:17	2026 r	% 21:19	2027r	% 23:21
1	2	17	18	19	20	21	22	23	24
1	Wydatki ogółem :	27.517.379	101	27.868.873	100	28.198.485	102,0	28.536.124	101,1
2	Wydatki bieżące	26.317.379	104	26.172.957	100	26.283.609	101,2	26.602.099	101,1
3	Wydatki majątkowe	1.200.000	64	1.695.916	142	1.914.876	113,0	1.934.025	101,0
Wybrane kategorie wydatków									
4	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	11.170.117	114	11.225.968	101	11.230.00	100,8	11.230.000	100,5
5	Obsługa długu	405120,00	95	350.000,0	93	320.000,00	96,4	290.000,0	96,3
6	Wydatki bieżące bez odsetek	25.912.259	115	25.822.297	101,0	25.813.609	101,3	26.312.099	101,1
Lp	Wyszczególnienie	Wielkości prognozowane							
1	2	2028r	% 25:23	2029r	% 27:25	2030 r	% 29:27	2031r	% 31:29
1	Wydatki ogółem :	28.844.889	101,3	29.157.010	101,1	29.157.010	100,0	29.407.010	100,9

2	Wydatki bieżące	26.779.442	100,9	27.045.237	101,0	27.314.381	101,0	27.297.010	100,0
3	Wydatki majątkowe	2.065.447	106,8	2.111.773	102,3	1.842.629	87,3	2.110.000	114,6
Wybrane kategorie wydatków									
4	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	11.230.000	100,5	11.230.000	100,5	11.230.000	101,6	11.230.000	100,0
5	Obsługa długu	250.000,0	96,2	200.000,0	96,0	180.000,00	95,9	150.000,00	95,7
6	Wydatki bieżące bez odsetek	26.329.442	100,9	26.605.237	101,1	26.884.381	101,1	26.877.010	100,0

Lp	Wyszczególnienie	Wielkości prognozowane							
		2032r	% 33:31	2033r	% 35:33	2034 r	% 37:35	2035	
1	2	33	34	35	36	37	38	39	40
1	Wydatki ogółem :	29.680.010	101,0	29.576.010	100	29.670.010	100,7	29.966.010,00	
2	Wydatki bieżące	27.570.010	101,0	27.466.010	99,7	27.370.010	100,4	28.030.831,00	
3	Wydatki majątkowe	2.110.000	100	2.110.000	100	2.300.000	109,0	1.935.179,00	
Wybrane kategorie wydatków									
4	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	11.230.000	99,0	11.230.010	100,0	11.230,000	100,0	11.364.760	
5	Obsługa długu	130.000,0	95,4	120.000	95,2	80.000	95,0	60.000,00	
6	Wydatki bieżące bez odsetek	27.160.010	101,1	27.166.0100	100,0	27.180.010	100,0		

Lp	Wyszczególnienie	Wielkości prognozowane							
		2036r	% 33:31	2037r	% 35:33	2038 r	% 37:35	2039	
1	2	33	34	35	36	37	38	39	40
1	Wydatki ogółem :	30.066.010	101,0	30.006.010	100	30.122.875	100,7	31.052.098	
2	Wydatki bieżące	28.030.831	101,0	28.367.201	99,7	28.707.607	100,4	29.052.098	
3	Wydatki majątkowe	2.035.179	100	1.638.809	100	1.415.268	109,0	2.000.000	
Wybrane kategorie wydatków									
4	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	11.364.760	99,0	11.364.760	100,0	11.364.760	100,0	11.364.760	
5	Obsługa długu	130.000,0	95,4	120.000	95,2	80.000	95,0	60.000,00	
6	Wydatki bieżące bez odsetek	27.160.010	101,1	27.166.0100	100,0	27.180.010	100,0		

W powyższej tabeli zaprezentowano informacje dotyczące wydatków gminy w wielkości prognozowanych dla lat 2022-2039.

W zestawieniach wyszczególniono wybrane kategorie wydatków, do których zaliczono wynagrodzenia i składki od nich naliczane, koszty obsługi zadłużenia (odsetki od kredytów i obligacji), wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST oraz wydatki bieżące bez odsetek, z wyłączeniem środków europejskich.

Wzrost wydatków ogółem w latach 2016-2018 kształtuje się na poziomie 102-111 %, podczas gdy w roku 2022 wzrośnie do 106% natomiast w latach prognozowanych 2023-2039 przeciętna dynamika jest ujemna i wynosi od 95% do 102,8%.

Wzrost dynamiki w 2020-2022 r. spowodowany jest pozyskaniem dodatkowych źródeł finansowania (dotacje, wpływy z podatku od nieruchomości, przyjętej ceny żyta do naliczania podatku rolnego) jak również wprowadzonych zasad oszczędności i racjonalnych wydatków, w wyniku uzasadnionych potrzeb (omówionych powyżej).

W roku 2022 w planie inwestycyjnym przyjęto i realizowano zadania, które zostały rozpoczęte we wcześniejszych latach oraz te, które mają współfinansowanie z innymi budżetami, uwzględniono środki m.in. z Polskiego Ładu. Zadania jednoroczne wprowadzono i realizowano zgodnie z zapotrzebowaniem na ich wykonanie. Łącznie na wydatki majątkowe zaplanowano 21.726.855,60 zł.

Podobnie, jak w przypadku prognozowania dochodów, również dla wydatków zastosowany został ostrożnościowy scenariusz prognozy. Kierowano się zasadą oszczędności i celowości planowania wydatków.

3. Inwestycje (wydatki majątkowe)

Wydatki majątkowe w latach 2022-2039 ujęto inwestycje, których okres realizacji nie przekroczy czasu jednego roku w związku, z czym nie zostały zawarte w załączniku dotyczącym przedsięwzięć.

Od roku 2020 założono, iż całość środków pozostałych po spłacie zadłużenia i pokryciu wydatków bieżących będzie przeznaczana na inwestycje. Wielkość tych wydatków w dużym stopniu uzależniona będzie od możliwości pozyskania środków z funduszy unijnych oraz z pozostałych źródeł na dofinansowanie inwestycji. Obecnie w budżecie znajdują się inwestycje, na które otrzymano dofinansowanie, jednak brak jest dostatecznej ilości informacji o wysokości na inwestycje z funduszy unijnych - zadanie rozłożone jest na lata 2022-2023.

Nazwa zadania inwestycyjnego - rok 2022	Planowane wydatki
1) Jarosławiec - przebudowa koryta ciekłu wodnego - powiększenie bezpieczeństwa powodziowego dla m. Ujazd Górny-	- 15.000,00 zł
2) Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 345 w miejscowości Lusina w zakresie budowy chodnika i przejścia dla pieszych-	- 85 000,00 zł
3)Dotacja dla Powiatu na zadanie: przebudowa dróg powiatowych	- 2.621.386,05 zł
4) Droga dojazdowa do gruntów rolnych	- 50.000,00 zł
5) Budowa przejść dla pieszych - Pichorowice	- 268.098,00 zł
6) Przejście dla pieszych w Udaninie	- 266.396,00 zł
7) Przejście dla pieszych - w Różane	- 502.853,58 zł
8) Modernizacja dróg gminnych w ramach FS	- 13.150,67 zł
9) zakupy inwestycyjne w ramach FS	- 7.216,00 zł
10)Przygotowanie projektów, kosztorysów na przebudowy inwestycji i zakupów inwestycyjnych na terenie Gminy Udanin	- 180.700,00 zł
11) Zakupy inwestycyjne w ramach FS	- 2.000,00 zł
12) Gmina cyfrowa -	- 50.000,00 zł
13) zakup samochodu BUS do przewozu osób niepełnosprawnych	- 200.000,00 zł
14) Przygotowanie projektu i kosztorysu na przebudowę boiska szkolnego - Szkoła Podstawowa w Ujeździe Górnym- przebudowa	- 1.442.407,65 zł
15a) Gospodarka wodno-ściekowa w Gminie Udanin, sporządzenie Programu Funkcjonalno- Użytkowego - etap I (§6057)	- 260.190,00 zł
15b) Gospodarka wodno-ściekowa w Gminie Udanin, sporządzenie Programu Funkcjonalno- Użytkowego - etap I ** (§6059)	- 1.181.761,25 zł
16) Przebudowa świetlic wiejskich na terenie Gminy - rozbudowa świetlic w ramach środków RFIL (§ 6050)	- 355.681,46 zł
17) Modernizacja budynku Klub Seniora	- 85.000,00 zł
18)Rozbudowa , budowa , modernizacja i wyposażenie świetlic wiejskich i części rekreacyjnej (altany) w ramach funduszu sołectkiego	- 131.300,00 zł
19) Budowa obiektu rekreacyjnego - FS	- 12.600,00 zł
20) Budowa obiektu rekreacyjnego w ramach Fundusz sołectkiego - Drogomiłowice, Łagiewniki, Jarostów, Różana, Udanin, Gościśław, Lasek, Jarosław	- 76.996,74 zł

21) Budowa CUS w Piekarach	- 7.541.000,00zł
22) Budowa kanalizacji w Gminie Udanin I etap (Polski Ład)	-4.450.000,00 zł
23) Rozwój infrastruktury sportowo- rekreacyjnej (Polski Ład)	- 2.675.000,00 zł
Razem	21.726.855,60 zł

Wynik budżetu, wynik z działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

Wynik z działalności operacyjnej (bieżącej) jest pozycją bardzo istotną na skutek zapisu w art. 242 Ustawy – organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Należy podkreślić, iż zgodnie z prognozą w całym badanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższego zapisu.

Działalność operacyjna kształtuje się następująco:

Lp	Rok	Dochody bieżące	Wydatki bieżące	Wynik operacyjny (1)-(2)	% wzrostu roku następnego do poprzedzającego
	2018	21.559.005,21	19.912.373,20	1.646.632,01	---
	2019	23.663.272,62	22.320.156,18	1.343.116,44	81
	2020	26.587.686,29	23.884.454,38	2.703.231,91	201
1	2021	29.626.333,25	26.141.176,11	-1.966.934,00	-72
2	2022	28.098.459,23	24.661.899,09	3.146.984,00	285,8
3	2023	28.536.408,36	25.389.424,00	2.241.984,36	39,87
4	2024	28.242.439,00	26.317.379,00	1.725.060,00	77
5	2025	28.593.933,00	26.172.957,00	2.420.976,00	129
6	2026	28.934.485,00	26.283.609,00	2.750.876,00	124
7	2027	29.118.124,00	26.702.099,00	2.816.025,00	103
8	2028	29.280.889,00	26.779.442,00	2.701.447,00	96
9	2029	29.593.010,00	27.045.237,00	2.747.773,00	102
10	2030	29.593.010,00	27.314.381,00	2.478.629,00	91
11	2031	29.593.010,00	27.297.010,00	2.496.000,00	101
12	2032	29.866.010,00	27.570.010,00	2.496.000,00	100
13	2033	29.866.010,00	27.466.010,00	2.500.000,00	101
14	2034	29.866.010,00	27.470.010,00	2.496.000,00	100
15	2035	29.866.010,00	28.030.831,00	1.835.179,00	74
16	2036	29.866.010,00	28.030.831,00	1.835.179,00	100
17	2037	29.866.010,00	28.367.201,00	1.498.809,00	82
18	2038	29.866.010,00	28.707.607,00	1.158.403,00	78
19	2039	30.552.098,00	29.052.098,00	1.500.000,00	130

Planowana nadwyżka w latach prognozowanych zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów lub pożyczek oraz na wykup wyemitowanych obligacji komunalnych.

Spłata na 2022 rok wynosi 875.060,00 zł.

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

Zakłada się, że od roku 2024 do końca okresu prognozy budżet będzie wykazywał dodatnie saldo między dochodami a wydatkami, co będzie skutkowało na sukcesywne obniżanie

skumulowanego zadłużenia gminy o wartość prognozowanej nadwyżki, czyli wynik budżetu będzie pozwalał na spłatę zadłużenia z wypracowanych nadwyżek.

W 2022 roku planowane wydatki przedsięwzięcia wynoszą 17.975.596,48 zł.

Na kwoty wydatków bieżących w latach 2022 bezpośrednio przekładało się przyjęcie wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Przychody z tego tytułu w znacznej części przeznaczone były na finansowanie zadań jednorazowych, a ich wprowadzenie do budżetu może nastąpić wyłącznie po zamknięciu roku budżetowego.

W latach 2013-2015 dług został przesunięty w spłacie, w 2022 planuje się zaciągnąć kredyt na budowę CUSZ-u i kanalizacji, przez co wydłużono spłatę do roku 2039, co spowodowało wzrost ogółu kosztów.

Projekt WPF na 2022 założono, że będą wypracowane wolne środki, które zostały włączone do budżetu jako przychody na zrównoważenie wydatków i spłat zobowiązań do dochodów i przychodów.

Należy pamiętać, że wolne środki powinny „pracować” w związku z tym przyjęto, że wygenerowane wolne środki zostaną przeznaczone albo na spłatę długu w latach następnych, albo zasilą wydatki majątkowe danego roku budżetowego.

Koszty obsługi długu przyjęto na podstawie zawartych umów przy uwzględnieniu aktualnej stopy procentowej. Koszty obsługi długu zostały przedstawione w części dotyczącej zadłużenia i jego spłaty.

Przychody

W roku 2022 planuje się zwiększyć przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 8.086.006,46 zł, które Gmina otrzymała w 2020 r ze środków Funduszu Inicjatyw Lokalnych - złożony wniosek na kwotę 2.200.000,00 na przedsięwzięcie Budowa Centrum Usług Społeczno- Zdrowotnych w Piekarach - budowa w latach 2021-2022. oraz z tytułu wolnych środków na pokrycie deficytu budżetu kwotę 2.682.871,46 zł, kredyt 5.511.584,00 zł.

Rozchody

W 2022 roku po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto tylko przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych pożyczek.

W roku 2022 na rozchody w kwocie 875.060 zł, składają się: pożyczki i wykup obligacji.

Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto tylko przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Ostatnie raty kapitałowe, w badanym okresie zostały zaplanowane na rok 2038.

Omówienie wskaźnika zadłużenia określonego ustawą o finansach publicznych z 2009r. Nadwyżka operacyjna liczona jest jako różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Zadłużenie na koniec 2019 r wynosi 11.634.360,00 zł, co stanowi 44,60% dochodów ogółem.

W roku 2021 zadłużenie wynosiło 9.634.240,00 zł.

Plan zadłużenia:

- rok 2022 w kwocie 14.070.764,00 zł,

- rok 2023 w kwocie 13.045.704,00 zł,

- rok 2024 w kwocie 11.820.644,00 zł,

- rok 2025 w kwocie 10.595.584,00 zł,

- rok 2026 w kwocie 9.359.584,00 zł,

- rok 2027 w kwocie 8.077.584,00 zł,

- rok 2028 w kwocie 6.841.584,00 zł,
- rok 2029 w kwocie 5.605.584,00 zł,
- rok 2030 w kwocie 4.342.897,00 zł,
- rok 2031 w kwocie 3.375.135,00 zł,
- rok 2032 w kwocie 2.689.135,00 zł,
- rok 2033 w kwocie 1.899.135,00 zł,
- rok 2034 w kwocie 1.303.135,00 zł,
- rok 2035 w kwocie 903.135,00 zł,
- rok 2036 w kwocie 603.135,00 zł,
- rok 2037 w kwocie 243.135,00 zł,
- rok 2038 w kwocie 0,00 zł.

Planowana w 2022 kwota spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek w wysokości 875.060,00 zł stanowi 2,73% dochodów ogółem.

Planowany wskaźnik spłaty zobowiązań obliczony w oparciu o wykonanie budżetu Gminy i w latach 2022 przy dopuszczalnym wskaźniku spłat zobowiązań art. 243 wynosi 5,76%-13,11%.

8) Finansowanie deficytu i przeznaczanie nadwyżki.

W związku z przepisem art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych przewiduje się, że w przypadku planowania w danym roku pożyczek do udzielenia muszą mieć one pokrycie w nadwyżce budżetowej danego roku, nadwyżce budżetowej z lat poprzednich lub wolnych środkach. Pozostała część nadwyżki budżetowej lub ww. przychodów przeznacza się na spłatę wcześniej zaciągniętego długu. W przypadku wystąpienia w danym roku deficytu budżetowego zasada ta odnosi się do ww. źródeł przychodów.

W latach 2024 oraz 2026-2034 planowana jest nadwyżka budżetowa.

Planowane zadłużenie na koniec 2022 r wynosi 14.070.764,00 zł, co stanowi 30,00% dochodów ogółem. Planowana kwota spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek wraz z odsetkami w roku 2022 w wysokości 875.060,00 zł, we wcześniejszych latach przeprowadzona restrukturyzacja długu, która spowodowała, że od roku 2020 r spłacane są odsetki od pożyczek, kredytów, raty pożyczek, spłata kapitałowa oraz wykup obligacji.

Wskaźnik łącznej dopuszczalnej spłaty zobowiązań kwoty spłat zobowiązań kształtuje się w roku 2020-20,72%; w roku 2021-20,19%, w latach 2022-2024 na poziomie odpowiednio 19,99%; 22,72%; 14,68%.

Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto tylko przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Ostatnie raty kapitałowe, w badanym okresie zostały zaplanowane na rok 2038. Sposób sfinansowania spłaty długu w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

WPF na lata 2021-2034	Wynik budżetu	Kwota proponowanej nadwyżki budżetu przeznaczona na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych		
		nadwyżka bieżącego roku	wolne środki	przychody z tytułu kredytów, pożyczek, obligacji
2021	-1.966.934,00			
2022	-9.519.395,46		4.882.871,46	5.511.584,00
2023	388.059,69	0		
2024	1.225.060,00	1.225.060,00		
2025	1.225.060,00	0		
2026	1.236.000,00	936.000		
2027	1.282.000,00	932.000		

2028	1.236.000,00	736.000		
2029	1.236.000,00	736.000		
2030	1.236.000,00	736.000		
2031	967.762,00	486.000		
2032	686.000,00	486.000		
2033	790.000,00	490.000		
2034	596.000,00	296.000		
2035	400.000,00	0		
2036	300.000,00	0		
2037	360.000,00	0		
2038	243.135,00	0		
2039	0,00	0		

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi spełnienia relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych należy uznać, że poziom długu i jego obsługi we wszystkich latach objętych prognozą wypełnia kryteria prawne, nie stanowi zagrożenia płynności finansowej oraz możliwości spłaty zadłużenia.

9) Kwota długu, sposób jego sfinansowania i relacja z art. 243. Ustawy

Kwota wykazana jako dług na koniec każdego roku jest wynikiem działania: dług z poprzedniego roku + zaciągany dług – spłata długu.

Długi te uwzględnione są jedynie przy obliczeniu obciążeń budżetu danego roku spłatami: $(R+O)/D$ zgodnie z art. 243 ustawy.

Sposób finansowania długu – przyjmuje się, że dług (jego spłata) jest finansowana w pierwszej kolejności z nadwyżki budżetowej, wolnych środków, spłacanych pożyczek oraz nadwyżki z lat poprzednich z tym, że w przypadku planowania pożyczek do udzielenia wielkości te przeznacza się na finansowanie długu w wartości pomniejszonej o wielkość przewidywanych do udzielenia pożyczek. W następnej kolejności dług finansuje się z dochodów lub nowo zaciąganym długiem.

Planowana kwota długu na koniec 2022 roku wyniesie 14.070.764,00 zł.

Podkreślenia wymaga fakt, że część zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w 2022 roku ma pokrycie w dochodach majątkowych z tytułu dotacji na inwestycje, a część ponoszona będzie z wydatków bieżących. W przypadku, gdy przedsięwzięcie nie otrzyma dofinansowania, założeniem jest rezygnacja z jego realizacji.

Nowelizacja ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w art. 7 ust. 1 narzuciła organom wykonawczym jednostek samorządu terytorialnego dokonanie wyboru wariantu średniej arytmetycznej, niezbędnej do wyliczenia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Wariant średniej dla ostatnich trzech lub siedmiu lat, niezbędnej do obliczenia indywidualnego wskaźnika zadłużenia organ wykonawczy powinien określić do 31 grudnia 2021 r. wariant jest jednolity dla całego okresu tj. 2022 – 2025 i nie podlega zmianom.

Ustalona na lata 2022-2025 relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupu określonych w art. 243 ust.1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

Jednocześnie dokonując wyboru, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego informuje o wyborze właściwą regionalną izbę obrachunkową oraz organ stanowiący.

Mając na uwadze zapisy ustawy, Wójt Gminy Udanin, na podstawie porównania danych z okresu ostatnich trzech oraz siedmiu lat dokonał wyboru 3- letniego, korzystniejszego rozwiązania ustalania relacji z art. 243 ust.1.

Rok prognozy	Relacja z art. 243 uofp wg średniej 3-letniej			Spełnienie relacji z art. 243 (wg średniej 3-letniej)	
	poz. 8.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1
2022	5,00%	17,66%	15,67%	12,66%	10,67%
2023	6,56%	22,97%	20,99%	16,41%	14,43%
2024	6,81%	20,79%	18,80%	13,98%	11,99%
2025	6,85%	18,48%	18,48%	11,63%	11,63%

Rok prognozy	Relacja z art. 243 uofp wg średniej 7-letniej			Spełnienie relacji z art. 243 (wg średniej 7-letniej)	
	poz. 8.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1
2022	5,00%	13,51%	12,66%	8,51%	7,66%
2023	6,56%	16,26%	15,40%	9,70%	8,84%
2024	6,81%	16,98%	16,13%	10,17%	9,32%
2025	6,85%	17,29%	16,44%	10,44%	9,59%

Porównanie wariantów (średnia 7-letnia minus średnia 3-letnia)	
poz. 8.3	poz. 8.3.1
-4,15%	-3,01%
-6,71%	-5,59%
-3,81%	-2,67%
-1,19%	-2,04%

10) Przedsięwzięcia w roku 2022- łącznie 17.897.415,48 zł

W niniejszej Uchwale przedmiot przedsięwzięć realizowanych w 2022 przedstawia się następująco:

1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej - 948.770,25 zł.
2. Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego w 2022r.- 52.890,00 zł
3. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 345 w m. Lusina - 300.000,00 zł,
4. Budowa obiektu lekko atletycznego – w 2022 kwota 692.407,5 zł, w 2023- 714.011,07 zł,
5. Budowa Centrum Usług Społeczno- Zdrowotnych w Piekarach -2.500.000,00 zł w roku 2021; w roku 2022 - kwota 7.541.000,00 zł.
- 6; 7; 8 - Budowa przejść dla pieszych w roku 2022 w m. Udanin- 266.396 zł, Różana- 502.853,58 zł, Pichorowice- - kwota 268.098,00 zł.
9. Realizacja zadania w ramach **POLSKIEGO ŁADU** -Budowa kanalizacji w Gminie Udanin - etap I - kwota w 2022-4.450.000,00 zł; w 2023 kwota **4.550.000,00 zł,**
- 10. Realizacja zadań w ramach POLSKIEGO ŁADU** -Rozwój infrastruktury sportowo-

rekreacyjnej na terenie Gminy Udanin kwota w 2022 roku 2.675.000,00 zł; w roku 2023 kwota -2.500.000,00 zł.